

BESLUT

2015-05-08

Dnr: 15/00175

SAKEN

Smålandsnytt, SVT1, 2015-01-20, kl. 7.10, 7.40, 8.10, 8.40, 9.10, 18.10 och 19.15, inslag om Elöverkänsligas Riksförbund; fråga om opartiskhet och saklighet

BESLUT

Inslagen frias. Granskningsnämnden anser att de inte strider mot kraven på opartiskhet och saklighet.

INSLAGEN

Inslagen var huvudsakligen likalydande och handlade om att Elöverkänsligas Riksförbund får statsbidrag trots att diagnosen inte är erkänd av myndigheterna. I inslagen medverkade ordföranden för Elöverkänsligas förening i Jönköpings län som bland annat berättade om hur hans fru blivit elöverkänslig. Därefter medverkade en docent vid Karolinska institutet som uttalade sig om att besvären som elöverkänsliga känner uppträder men att forskning inte funnit att besvären uppkommit på grund av de elektriska och magnetiska fälten. I inslaget redovisades det årliga statsbidraget för Elöverkänsligas Riksförbund samt ett antal andra bidragstagare. I slutet av inslaget medverkade chefen för statsbidragsenheten vid Socialstyrelsen som uttalade att Elöverkänsligas Riksförbund uppfyller kriterierna för att få statsbidrag.

ANMÄLNINGARNA

Anmälarna anser huvudsakligen att inslagen var osakliga och partiska ställningstaganden mot elöverkänslighet. Det finns enligt anmälarna forskning som påvisar ett samband mellan elektromagnetiska fält och ohälsa men att detta inte kom fram i inslagen. I stället fick en läkare oemotsagd påstå att forskningen inte funnit något samband. Anmälarna ifrågasätter varför kriterierna för att få statsbidrag, nämligen att de baseras på bland annat antal medlemmar, inte redovisades i inslagen.

En anmälare anser att elöverkänslighet inte är en sjukdom utan ett funktionshinder och det är för detta som bidrag utgår. I inslagen påtalas att diagnos för elöverkänslighet saknas, inslagen blandade därmed ihop dessa begrepp och vinklade det som att Elöverkänsligas Riksförbund får bidrag utan egentliga skäl. Sveriges Television (SVT) hänvisade dessutom till debatt på Facebook eller Twitter vilket var en form av diskriminering då det är media som elöverkänsliga inte kan använda.

En anmälare anser att intervjun med ordföranden för Elöverkänsligas förening i Jönköpings län bokats under falska förespeglningar vilket strider mot journalisters yrkesetiska regler. Anmälaren anför även att ett uttalande om vad Elöverkänsligas Riksförbund använt statsbidraget till de senaste åren var osakligt.

AKTUELL BESTÄMMELSE

SVT ska utöva sändningsrätten opartiskt och sakligt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i televisionen (13 § i sändningstillståndet). Kravet på saklighet innebär främst att uppgifter som är av betydelse för framställningen ska vara korrekta och att framställningen inte får vara vilseledande, till exempel genom att väsentliga uppgifter utelämnas.

Kraven på opartiskhet tillämpas enligt granskningsnämndens praxis i princip fullt ut på programledare, reportrar och andra som genom sin ställning i ett program kan uppfattas som företrädare för programföretaget. Med hänsyn till den vidsträckta yttrandefriheten kan kraven ställas lägre i fråga om intervjuade, debattdeltagare och andra så kallade tillfälliga medverkande.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämndens uppgift är att övervaka innehållet i sända program i förhållande till bestämmelserna i radio- och tv-lagen och sändningstillståndet. I nämndens uppgifter ingår inte att pröva omständigheterna kring tillkomsten av ett program. En av anmälarnas kritik gällande omständigheterna kring intervjun med ordföranden för Elöverkänsligas förening i Jönköpings län lämnas därför utan åtgärd.

Granskningsnämnden har granskat de aktuella inslagen mot bakgrund av anmälningarna. Enligt nämndens bedömning strider inslagen inte mot kraven på opartiskhet och saklighet.

Detta beslut har fattats av granskningsnämndens ordförande Henrik Jermsten efter föredragning av Nathalie Eriksson.

På granskningsnämndens vägnar

Henrik Jermsten

Nathalie Eriksson